

Zooterapia jako wzbogacenie oferty turystycznej

Większość polskich wsi położonych jest na obszarach posiadających liczne walory przyrodnicze i kulturowe. Pełne wykorzystanie tych walorów stanowi szansę dla rozwoju turystyki wiejskiej, tworząc mnogość atrakcji skierowanych do turystów. Przywołując na myśl krajobraz wsi, nieodłącznym jej elementem są zwierzęta. Warto wykorzystać ich potencjał w wzbogacaniu oferty turystycznej, nie tylko jako części widokowych wiejskiej scenerii, ale w ramach korzyści zdrowotnych płynących z obcowania ze zwierzętami. Doczekały się one odrębnej gałęzi w medycynie naturalnej nazywanej zooterapią.

We współczesnym leczeniu termin zooterapii używany jest od lat 60. i dzieli się go na kilka rodzajów interakcji pacjenta ze zwierzęciem: terapia z udziałem zwierząt, zajęcia z udziałem zwierząt oraz edukacja z udziałem zwierząt. Z powodzeniem można wykorzystywać kontakt człowieka ze zwierzęciem w praktyce psychiatrycznej, zarówno w trakcie leczenia i rehabilitacji, jak i w ramach prewencji. Interakcje ze zwierzętami są cenne w przypadku leczenia zaburzeń lękowych, depresji czy schizofrenii, niosąc pozytywny wpływ na stan funkcji poznawczych, kondycji fizycznej, zachowań społecznych, zdrowia psychicznego, ale również fizycznego.

Zooterapia pozytywnie wpływa również na zdrowie somatyczne – odpowiada między innymi za obniżenie ciśnienia tętniczego krwi i tętna spoczynkowego. Całość zmian w wyniku obcowania ze zwierzętami prowadzi do poprawy jakości życia.

Czołowym przedstawicielem terapii z wykorzystaniem zwierzęcia jest hipoterapia, w której koń jest zwierzęciem terapeutycznym. Choć jest to dziedzina młoda, to wspólna podróż człowieka i konia trwa już tysiące lat. Przez ten czas zaszło wiele zmian w naszym środowisku, ale nie zmieniła się natura konia ani człowieka. Nienaruszone pozostały również fundamentalne potrzeby, które musi zaspokajać zarówno człowiek dorosły, jak i dziecko. Hipoterapia daje ogrom możliwości, aby przez kontakt z żywym zwierzęciem, w naturalnym środowisku, prawidłowo odbierać bodźce czuciowe i kinestetyczne, zaburzone przez nadmierny rozwój cywilizacyjny.

Praca z koniem wspomaga prawidłowe funkcjonowanie organizmu w sferze ruchowej, emocjonalnej, psychicznej i społecznej, doskonali nasz prawidłowy wzorzec ruchu podczas chodu, koordynację ruchową, zmysł równowagi, orientację przestrzenną i poczucie rytmu. Utrzymanie prawidłowego dosiada zmusza do prostowania się i wzmacniania mięśni grzbietu, brzucha, barków, a także wpływa na korygowanie wad postawy. Poza fizycznymi korzyściami płynącymi z hipoterapii, dochodzi również zmniejszenie zaburzeń emocjonalnych i zwiększenie poczucia własnej wartości.

Wyodrębnia się trzy formy hipoterapii. Pierwszą z nich jest fizjoterapia na koniu, która obejmuje gimnastykę leczniczą na koniu poruszającym się stępem. Kolejnym jest psychopedagogiczna jazda konna i woltyżerka – kryje się pod tym zespół działań jeździeckich, pedagogicznych i psychologicznych podejmowanych w celu usprawnienia intelektualnego, poznawczego, emocjonalnego i fizycznego. Ostatnia terapia kontaktem z koniem – to nawiązanie kontaktu pacjenta ze zwierzęciem, z otaczającym środowiskiem, a finalnie z innymi ludźmi. Jej istotą jest kontakt pacjenta z koniem, stworzenie sytuacji terapeutycznej, a nie samo dosiadanie konia. Pacjent dzięki relacji nawiązanej ze zwierzęciem poprawia swoją komunikację ze światem zewnętrznym.

Przykładem stadniny prowadzącej wszystkie formy hipoterapii na Podkarpaciu jest stadnina „Fanaberia” mieszcząca się na obrzeżach Krosna, przy ul. Drzymały 15. Właścicielką jest pani Aneta Pawłowska-Korus, która dzięki swoim kwalifikacjom zawodowym może prowadzić każdą formę hipoterapii.

*Właścicielka stadniny „Fanaberia” i hipoterapeutka, Aneta Pawłowska-Korus
Fot. Natalia Jakubus*

Pani Aneta jest olbrzymią pasjonatką koni. Posiada obszerną wiedzę na temat tych zwierząt, z wielką fascynacją opowiada o pracy i treningach z nimi, dzieląc się każdym szczegółem zachowania i charakteru danego konia. Zajęcia odbywają się z użyciem koni rasy islandzkiej i huculskiej. Stado liczy kilkanaście koni. Oczywiście, wybór rasy nie jest przypadkowy. Wybierając konia, zwraca się uwagę przede wszystkim na temperament i jakość jego chodu. W przypadku ras prymitywnych, m.in. huculów, mamy do czynienia z końmi przeważnie zrównoważonymi, łatwo dającymi się wdrożyć do użytkowania w hipoterapii. Poza tym hucule, mają idealny wzrost do asekuracji przez rehabilitanta i sylwetkę, która łatwo się otluszcza, stwarzając miękkie i wygodne kształty dla swoich pacjentów. Pożądanym jest, aby koń był również łagodny, ułożony i niepłochliwy, jednak z odpowiednim pokładem energii, aby wykonywać ciągle polecenia dotyczące pozycji i chodu.

Niewątpliwie hipoterapia daje wiele możliwości terapeutycznych i rehabilitacyjnych, stanowiąc doskonale uzupełnienie innych form leczenia pacjenta. To metoda o największym zasięgu, zarówno pod względem różnorodności korzystających z niej pacjentów, jak i ich wieku. Koń to żywa, ruchoma i zdecydowanie uniwersalna pomoc terapeutyczna, lecznicza, dydaktyczna i edukacyjna. Rolnicy prowadzący gospodarstwa agroturystyczne powinni rozważyć nawiązanie współpracy z ośrodkami świadczącymi zajęcia hipoterapeutyczne, jako wzbogacenie oferty skierowanej do swoich klientów.

Natalia Jakubus

PODR Boguchwała

Źródło: https://wsipa.pl/wp-content/uploads/2018/10/2018-02-19_ostateczne.pdf#page=95